

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับการป้องกัน
โรคไข้เลือดออกของประชาชนในจังหวัดสงขลา

Media Exposure Behaviors and Satisfaction with The Media Presentation on Prevention of
Dengue Hemorrhagic Fever among People in Songkhla Province

พรรณภัทร ประทุมศรี (Phannaphat Pratoomsri)¹ ณัฐฐวัฒน์ สุทธิโยธิน (Nattawat Suttiyotin)²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในจังหวัดสงขลา (2) ศึกษาความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในจังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่าง 400 คน สุ่มแบบหลายขั้นตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีการเปิดรับผ่านสื่อโทรทัศน์มากที่สุด สื่อที่มีการเปิดรับในระดับปานกลาง คือ บุคคลในครอบครัว เฟซบุ๊ก โปสเตอร์/ป้ายโฆษณา เว็บไซต์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อสม. วิทยุ โทรทัศน์ ยูทูบ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ/แผ่นปลิว สื่อที่มีการเปิดรับในระดับต่ำ คือ ผู้นำทางความคิดในชุมชน หอกระจายข่าว/เสียงตามสาย และผู้นำทางศาสนา ตามลำดับ (2) ความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยรูปแบบการนำเสนอของสื่อที่ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด คือ ข่าว รูปแบบการนำเสนอของสื่อที่ได้รับความพึงพอใจในระดับปานกลาง คือ สารคดี สเปเชียล/โทรทัศน์ การสนทนา คลิปวิดีโอ การเล่า การสอน การสาธิต การประกาศ การถาม-ตอบ อินโฟกราฟฟิก การสัมภาษณ์ ศิลปะการแสดงทางวัฒนธรรม ประเพณี และบทความ ส่วนรูปแบบการนำเสนอของสื่อที่ได้รับความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ สื่อสองภาษา

คำสำคัญ การเปิดรับสื่อ รูปแบบการนำเสนอของสื่อ โรคไข้เลือดออก จังหวัดสงขลา

¹ นักศึกษาหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช phannaphat.p@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร.ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช nattawat.comart@gmail.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this survey research were: (1) to study media exposure behaviors on prevention of dengue hemorrhagic fever among people in Songkhla Province; (2) study satisfaction with the media presentation on prevention of dengue hemorrhagic fever among people in Songkhla Province. Total of 400 residents were selected by using the multi-stage random sampling method. Statistics used to data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, The results showed that: (1) the overall of media exposure behaviors on prevention of dengue hemorrhagic fever were at the moderate levels, the media with the most exposure were television; the media with moderate exposure levels were the member of the family, facebook, posters or billboards, web site, health officials, village health volunteer, radio, LINE App, YouTube, Newspaper, brochures or leaflets and the media with low exposure levels were thought leaders in the community, broadcast tower or the voice on the line, and religious leaders ; (2) the overall of satisfaction with the media presentation on prevention of dengue hemorrhagic fever were at the moderate levels, the most satisfied media presentation was the news; the satisfied media presentation at moderate levels was documentary, radio or television spots, conversations, video clips, narration, teaching, demonstration, announcement questionnaire, infographic, interviews, art exhibitions, cultural performances and article and the lowest satisfied media presentation was bilingual media.

Keywords: Media exposure, Media presentation, Dengue Hemorrhagic Fever, Songkhla Province

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

บทนำ

โรคไข้เลือดออกเป็นโรคที่มีอยู่กลายเป็นพาหะนำโรค จึงมักพบการระบาดในช่วงฤดูฝนที่ทำให้เกิดแหล่งน้ำขังซึ่งเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายกระจายอยู่ทั่วทุกพื้นที่ของชุมชน ประชาชนในจังหวัดทางภาคใต้จึงมีความเสี่ยงที่จะป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกได้มากกว่าประชาชนทางภาคอื่นๆ เนื่องจากพื้นที่ภาคใต้มีช่วงฤดูฝนที่ยาวนาน ฝนตกชุกติดต่อกันเป็นระยะเวลาหลายเดือน จากการรายงานสถานการณ์โรคไข้เลือดออก ประจำปีสัปดาห์ที่ 52 ปี 2558 ของสำนักโรคติดต่อฯ โดยแมลง กรมควบคุมโรคพบว่า ที่ผ่านมามีจังหวัดทางภาคใต้ที่พบผู้ป่วยไข้เลือดออกสูงที่สุดได้แก่จังหวัดสงขลา พบผู้ป่วยจำนวน 2,160 ราย และพบผู้เสียชีวิต 2 ราย และจากการศึกษาข้อมูลรายงานสถานการณ์โรคไข้เลือดออก 7 ปีย้อนหลัง ยังพบว่าจังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่ติด 1 ใน 10 อันดับแรกของจังหวัดที่มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสมสูงสุดของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2552 พ.ศ.2553 พ.ศ. 2555 และ พ.ศ. 2556 (สำนักโรคติดต่อฯ โดยแมลง กรมควบคุมโรค,2552-2556) นอกจากนี้การพยากรณ์โรคที่ต้องจับตาและเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิดของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ในปี 2559 ยังพบว่าจังหวัดสงขลาเป็นแนวโน้มที่จะเกิดการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกอีกด้วย (สำนักโรคติดต่อฯ โดยแมลง กรมควบคุมโรค,2559)

สำหรับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ ตลอดจนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านสาธารณสุข ซึ่งมีภารกิจหน้าที่ในการป้องกันดูแลควบคุมโรคในพื้นที่ จึงจำเป็นต้องวางแผนเพื่อพัฒนาช่องทางและรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องในระยะยาว ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ อันจะนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคไข้เลือดออกอย่างเป็นรูปธรรมตรงตามทฤษฎีการสื่อสารที่โรเจอร์ (Rogers, 1976) ได้อธิบายไว้ว่าการสื่อสารคือการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริงความรู้ ความคิดหรือการกระทำต่างๆโดยมีเจตนาที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลพฤติกรรมในที่นี้หมายถึงการเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจทัศนคติและพฤติกรรมที่แสดงออกโดยเปิดเผย

ปัญหาสถานการณ์โรคไข้เลือดออก และการสื่อสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกดังกล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าประเด็นเรื่อง “สุขภาพ” เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งตามแนวคิดขององค์การอนามัยโลก กำหนดไว้ว่า สุขภาพ หมายถึงการสร้างเสริมสุขภาพที่ดีแบบองค์รวมทั้ง 4 มิติ ได้แก่ กาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ ซึ่งการที่จะสามารถทำให้บรรลุผลสำเร็จดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารเป็นองค์ประกอบสำคัญในการดำเนินงาน จึงเกิดแนวคิดเรื่องการสื่อสารสุขภาพขึ้น โดย “การสื่อสารสุขภาพ” เป็นการดำเนินงานด้านการสื่อสารระหว่างองค์กรด้านสุขภาพและบุคลากรทางการแพทย์กับประชาชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี ปราศจากโรคภัย และสามารถพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพได้ โดย “การสื่อสารสุขภาพ” เป็นการให้ข้อมูลข่าวสาร ให้ความรู้ ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อให้ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม (โคทม อาริยา,2552)

การดำเนินงานด้านการสื่อสารสุขภาพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เป็นผู้ส่งสารจะต้องเข้าใจธรรมชาติของสื่อประเภทต่างๆ และใช้สื่อเหล่านั้นให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย นอกจากนี้การศึกษาเรื่องพฤติกรรม การเปิดรับสื่อและความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอของสื่อของประชาชนในพื้นที่นั้นจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการพิจารณาเลือกใช้สื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งที่ผ่านมาหน่วยงานด้านสาธารณสุขในจังหวัดสงขลาไม่เคยมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรม การเปิดรับสื่อหรือความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอของสื่อที่เฉพาะเจาะจงลงไปในเรื่องการป้องกันโรคไข้เลือดออก มีเพียงการศึกษาพฤติกรรม การเปิดรับสื่อที่เกี่ยวกับโรคและการดูแลสุขภาพในภาพรวมเท่านั้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

อย่างไรก็ดี การดำเนินการสื่อสารสุขภาพโดยเฉพาะในเรื่องการป้องกันโรคไข้เลือดออกให้ประสบผลสำเร็จ ยังต้องอาศัยองค์ความรู้ด้านการสื่อสาร ทั้งความรู้เกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารสุขภาพ องค์ประกอบในการสื่อสารสุขภาพ คุณลักษณะของบุคลากรที่ทำการสื่อสารสุขภาพการออกแบบสารสุขภาพ ปัจจัยทางสังคมต่างๆ โดยเฉพาะการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารสุขภาพในประเด็นที่ว่า จะทำการสื่อสารอย่างไรจึงจะมีผลต่อการเกิดพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกได้ โดยผู้วิจัยมุ่งทำการศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีสถานการณ์โรคไข้เลือดออกที่มีแนวโน้มจะพบผู้ป่วยเพิ่มสูงขึ้นในปี 2559 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้รับมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนงานและพัฒนางานด้านการสื่อสารสุขภาพเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออก ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของประชาชน ให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ถูกต้อง อันจะส่งผลต่อพฤติกรรมในการป้องกันโรคอื่นๆ ของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในจังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชน

ในจังหวัดสงขลา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ประชากรที่ศึกษาคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลาที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 1,093,333 คน กลุ่มตัวอย่าง 400 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือวิจัยที่ใช้คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ (1) ข้อมูลส่วนบุคคล (2) พฤติกรรมในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออก (3) ความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออก แบบสอบถามในส่วนที่ (2) และ (3) มีค่าความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) สูงกว่า 0.50 ทุกข้อ และมีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.769 และ 0.928 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายจากค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างอาศัยอยู่ในเขตเมืองและชนบทอย่างละเท่ากัน (ร้อยละ 50.00) ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.00) มีอายุระหว่าง 15-24 ปี (ร้อยละ 29.25) มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี/เทียบเท่า (ร้อยละ 25.50) มีอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษา (ร้อยละ 24.75) มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,000-10,000 บาท (ร้อยละ 39.50)

1. พฤติกรรมในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออก พฤติกรรมในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับเปิดรับปานกลาง ($\bar{X} = 2.79$) เมื่อพิจารณาแยกตามช่องทางการรับรู้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออก พบว่า กลุ่มตัวอย่างเปิดรับช่องทางโทรทัศน์ระดับสูง ($\bar{X} = 3.94$) และเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อชนิดอื่น พบว่า โทรทัศน์เป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างเปิดรับมากกว่าสื่อชนิดอื่น กลุ่มตัวอย่างเปิดรับระดับปานกลาง 11 ช่องทาง ได้แก่ บุคคลในครอบครัว เฟซบุ๊ก โปสเตอร์/ป้ายโฆษณา เว็บไซต์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข (หมอ พยาบาล บุคลากรสาธารณสุข) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) วิทยุ ไลน์ ยูทูบ หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ/แผ่นปลิว ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างเปิดรับระดับต่ำ 3 ช่องทาง ได้แก่ ผู้นำทางความคิดในชุมชน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ปราชญ์เกษตร แพทย์ประจำ หอกระจายข่าว/เสียงตามสาย และผู้นำทางศาสนา ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของพฤติกรรม的开รับสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง

ช่องทางการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร	ความถี่ที่ได้รับต่อเดือน (จำนวนและร้อยละ)					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
	≥ 4 ครั้ง	3 ครั้ง	2 ครั้ง	1 ครั้ง	< 1 ครั้ง			
1.โทรทัศน์	191 (47.75)	80 (20.00)	68 (17.00)	37 (9.25)	24 (6.00)	3.94	1.25	สูง
2. วิทยุ	58 (14.50)	80 (20.00)	65 (16.25)	96 (24.00)	101 (25.25)	2.75	1.40	ปานกลาง
3. หนังสือพิมพ์	42 (10.50)	61 (15.25)	84 (21.00)	104 (26.00)	109 (27.25)	2.56	1.32	ปานกลาง
4. แผ่นพับ แผ่นปลิว	55 (13.75)	60 (15.00)	59 (14.75)	102 (25.50)	124 (31.00)	2.55	1.41	ปานกลาง
5. โปสเตอร์/ป้ายโฆษณา	71 (17.75)	86 (21.50)	60 (15.00)	105 (26.25)	78 (19.50)	2.92	1.40	ปานกลาง
6. เว็บไซต์	88 (22.00)	64 (16.00)	74 (18.50)	69 (17.25)	105 (26.25)	2.90	1.50	ปานกลาง
7. เฟซบุ๊ก	110 (27.50)	71 (17.75)	58 (14.50)	64 (16.00)	97 (24.25)	3.08	1.55	ปานกลาง
8. ไลน์	85 (21.25)	44 (11.00)	61 (15.25)	73 (18.25)	137 (34.25)	2.67	1.55	ปานกลาง
9. ยูทูบ	70 (17.50)	45 (11.25)	78 (19.50)	73 (18.25)	134 (33.50)	2.61	1.48	ปานกลาง
10. หอกระจายข่าว/ เสียงตามสาย	40 (10.00)	38 (9.50)	74 (18.50)	108 (27.00)	140 (35.00)	2.33	1.31	ต่ำ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ช่องทางการรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร	ความถี่ที่ได้รับต่อเดือน (จำนวนและร้อยละ)					$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
	≥ 4 ครั้ง	3 ครั้ง	2 ครั้ง	1 ครั้ง	<1 ครั้ง			
11. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข (หมอ พยาบาล บุคลากร สาธารณสุข)	87 (21.75)	65 (16.25)	63 (15.75)	88 (22.00)	97 (24.25)	2.89	1.49	ปานกลาง
12. อาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน (อสม.)	73 (18.25)	74 (18.50)	63 (15.75)	88 (22.00)	102 (25.50)	2.82	1.46	ปานกลาง
13. ผู้นำทางความคิดในชุมชน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ปราชญ์ เกษตร แพทย์ประจำตำบล	47 (11.75)	58 (14.50)	47 (11.75)	106 (26.50)	142 (35.50)	2.40	1.40	ต่ำ
14. ผู้นำทางศาสนา	15 (3.75)	50 (12.50)	44 (11.00)	76 (19.00)	215 (53.75)	1.94	1.22	ต่ำ
15. บุคคลในครอบครัว	120 (30.00)	100 (25.00)	78 (19.50)	57 (14.25)	45 (11.25)	3.48	1.35	ปานกลาง
รวม						2.79	0.91	ปานกลาง

2. ความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออก ความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) โดยพึงพอใจอยู่สูงรูปแบบเดียว คือ รูปแบบ ข่าว ($\bar{X} = 3.48$) พึงพอใจในระดับปานกลาง 13 รูปแบบ ได้แก่ สารคดี สปอตวิทยุ/โทรทัศน์ การสนทนา คลิปวิดีโอ การเล่า การสอน การสาธิต การประกาศ การถาม-ตอบ อินโฟกราฟฟิก การสัมภาษณ์ ศิลปะการแสดงทางวัฒนธรรม ประเพณี เช่น หนังตะลุง มโนราห์ และบทความ และพึงพอใจระดับต่ำรูปแบบเดียว คือ สื่อสองภาษา ($\bar{X} = 2.45$) ดังแสดงในตารางที่ 2

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8
The 8th STOU National Research Conference

ตารางที่ 2 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่าง

รูปแบบการนำเสนอ ของสื่อ	ระดับความพึงพอใจ (จำนวนและร้อยละ)					$\bar{X}$	S.D.	การแปลความ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ข่าว	129 (32.25)	157 (39.25)	86 (21.50)	20 (5.00)	8 (2.00)	3.95	0.96	สูง
2. สารคดี	47 (11.75)	138 (34.50)	145 (36.25)	41 (10.25)	29 (7.25)	3.33	1.05	ปานกลาง
3. สปอติวิทย์/โทรทัศน์	49 (12.25)	131 (32.75)	133 (33.25)	64 (16.00)	23 (5.75)	3.30	1.06	ปานกลาง
4. คลิปวิดีโอ	44 (11.00)	120 (30.00)	111 (27.75)	86 (21.50)	39 (9.75)	3.11	1.16	ปานกลาง
5. การสนทนา	38 (9.50)	105 (26.25)	155 (38.75)	67 (16.75)	35 (8.75)	3.11	1.07	ปานกลาง
6. การถาม-ตอบ	42 (10.50)	87 (21.75)	132 (33.00)	84 (21.00)	55 (13.75)	2.94	1.18	ปานกลาง
7. การสัมภาษณ์	27 (6.75)	67 (16.75)	142 (35.50)	110 (27.50)	54 (13.50)	2.76	1.09	ปานกลาง
8. อินโฟกราฟิก	46 (11.50)	83 (20.75)	132 (33.00)	77 (19.25)	62 (15.50)	2.94	1.22	ปานกลาง
9. สื่อสองภาษา	13 (3.25)	53 (13.25)	139 (34.75)	91 (22.75)	104 (26.00)	2.45	1.11	ต่ำ
10. บทความ	20 (5.00)	58 (14.50)	148 (37.00)	107 (26.75)	67 (16.75)	2.64	1.08	ปานกลาง
11. ศิลปะการแสดงทางวัฒนธรรม ประเพณี เช่น หนังตะลุง มโนราห์	32 (8.00)	61 (15.25)	134 (33.50)	102 (25.50)	71 (17.75)	2.70	1.16	ปานกลาง
12. การเล่า การสอน การสาธิตการประกาศ	36 (9.00)	88 (22.00)	149 (37.25)	76 (19.00)	51 (12.75)	2.95	1.13	ปานกลาง
รวม						3.02	0.78	ปานกลาง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

อภิปรายผลการวิจัย

1. ประเด็นการเปิดรับสื่อ

(1) สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่ประชาชนในเขตจังหวัดสงขลาเปิดรับเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่าโทรทัศน์จัดอยู่ในประเภทของสื่อมวลชน สามารถเข้าถึงประชาชนได้เป็นจำนวนมาก และเป็นสื่อที่ปรากฏทั้งภาพเคลื่อนไหวและเสียง สามารถดึงดูดความสนใจจากประชาชน ทำให้ประชาชนผู้ได้รับสื่อเกิดความจดจำประเด็นต่างๆ ที่นำเสนอผ่านสื่อโทรทัศน์ได้มากกว่าสื่อประเภทอื่นๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ Atkin (1973 อ้างถึงใน ยุพา สุภากุล, 2540, น.91-92) ที่กล่าวว่าผู้รับสารจะมีเกณฑ์ในการเปิดรับสื่อ หนึ่งในเกณฑ์ดังกล่าวคือการเลือกเปิดรับสื่อตามลักษณะเฉพาะของสื่อ เช่นลักษณะเด่นของโทรทัศน์ที่สามารถเห็นทั้งภาพ ทั้งเสียง ตอบสนองประสาทสัมผัสทั้ง 5 อย่างมีประสิทธิภาพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสิงห์ สิงห์ขจร (2557) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรม的开รับข่าวสาร และการรับรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของประชาชน กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ผ่านสื่อประเภทโทรทัศน์มากที่สุด

(2) เพชบุ๊ก เป็นสื่อลำดับต้นๆ ที่ประชาชนเลือกที่จะเปิดรับเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออก อาจเป็นเพราะว่า เพชบุ๊กเป็นสื่อสังคมออนไลน์ที่ปัจจุบันกำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากสามารถเข้าถึงได้ทั้งทางคอมพิวเตอร์และสมาร์ตโฟน ผู้เปิดรับไม่เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม ข้อมูลข่าวสารที่ได้รับการเผยแพร่ผ่านทางเพชบุ๊กจะมีความเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลง เพิ่มเติม อยู่ตลอดเวลาทุกนาที ทำให้ผู้ใช้งานได้รับข่าวสารใหม่ๆ และทันสมัยอยู่เสมอ อีกทั้งยังสามารถส่งต่อไปให้ผู้อื่นได้ง่าย รวดเร็ว และกว้างขวาง นอกจากนี้ปัจจุบันหน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันควบคุมโรคในพื้นที่หันมาประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านทางเพชบุ๊กมากยิ่งขึ้น เนื่องจากทำได้โดยง่าย ไม่ต้องใช้งบประมาณเพิ่มเติม และสามารถเข้าถึงประชาชนได้ในวงกว้างอีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของตฤณธวัช วงษ์ประเสริฐ กุลทิพย์ ศาสตรเจริญ (2559) ที่ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมการใช้งานเพชบุ๊ก (Facebook) ของวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร พบว่าส่วนใหญ่ใช้งาน 7 วันต่อสัปดาห์ มีการใช้งานมากกว่า 10 ครั้งต่อวัน ทัศนคติในการใช้งานเพชบุ๊ก (Facebook) โดยรวมพบว่า มีทัศนคติที่ชอบ ได้แก่ เพชบุ๊กเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญต่อการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นในปัจจุบัน

(3) ประชาชนเปิดรับสื่อประเภทบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หมอ พยาบาล และบุคคลในครอบครัว เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกอยู่ในลำดับต้นๆ อาจเป็นเพราะเป็นการสื่อสารกันแบบเผชิญหน้า เป็นการสื่อสารสองทาง ทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารได้แลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ และประสบการณ์ซึ่งกันและกันอย่างทันทีทันใด เปรียบเสมือนการได้พูดคุย ให้คำปรึกษา ทำให้ผู้เปิดรับสื่อประเภทนี้รู้สึกถึงความใกล้ชิด ไว้วางใจ เชื่อใจ สื่อประเภทบุคคลจึงเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ประชาชนมักเลือกที่จะเปิดรับ สอดคล้องกับทฤษฎีการเปิดรับสื่อที่กล่าวว่า สื่อบุคคลเป็นหนึ่งในลักษณะของการเปิดรับข่าวสาร (ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์, 2544 หน้า 13-14) โดยสื่อบุคคลเป็นผู้ที่นำข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคล ซึ่งจะมีปฏิริยาโต้ตอบระหว่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของชูศักดิ์ เพรศคอร์ท, สินี กิตติชนมวรกุล (2555) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารและอิทธิพลของสื่อต่อแนวความคิดทางการเมืองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดสงขลา พบว่าส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อบุคคลในระดับปานกลาง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

2. ประเด็นรูปแบบการนำเสนอสื่อ

ผลการวิจัยพบว่า ชาวเป็นรูปแบบการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ประชาชนมีความพึงพอใจมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ชาวเป็นรูปแบบการนำเสนอที่มีความน่าเชื่อถือ มีแหล่งข่าวที่ชัดเจน เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่ผ่านการตรวจสอบถูกต้องของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเรื่องราวเกี่ยวกับโรคหรือสุขภาพ เป็นเรื่องราวที่ค่อนข้างส่งผลกระทบต่อชีวิตของบุคคล ทำให้ประชาชนมีความมั่นใจ เชื่อถือ ต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกผ่านการนำเสนอในรูปแบบของชาว สอดคล้องกับงานวิจัยของพฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ (2556) ที่ศึกษาเกี่ยวกับสื่อไทยปัจจุบัน: กรณีศึกษาการนำเสนอเนื้อหา พบว่ากลุ่มตัวอย่างชื่นชอบรูปแบบการนำเสนอภาพข่าวมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของชยุตม์ เหมจักร (2544) ที่ศึกษาลักษณะของข่าวโทรทัศน์ที่มีคุณภาพในทัศนะของผู้สื่อข่าวและผู้รับสาร ผลการศึกษาพบว่า ในภาพรวมข่าวโทรทัศน์ที่มีคุณภาพในทัศนะของผู้สื่อข่าวและผู้รับสารสอดคล้องใกล้เคียงกันมาก คือ 1. ต้องเป็นข่าวที่มีผลกระทบและเป็นประโยชน์ต่อประชาชน 2. เสนอแต่ข้อเท็จจริงที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง 3. ต้องมีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ 4. ชาวมีความเป็นกลางและเป็นธรรม 5. มีข้อมูลครบถ้วนทั้งรอบและลึก 6. ต้องสั้นกระชับเข้าใจง่าย และนำเสนอชวนติดตาม แต่ภายในกรอบความคิดที่คล้ายกัน

3. ประเด็นเนื้อหาของสาร

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในฐานะที่เป็นผู้ส่งสาร เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการสื่อสารสุขภาพการป้องกันโรคไข้เลือดออกในพื้นที่พบว่า เนื้อหาหรือประเด็นสารที่สำนักงานป้องกันควบคุมโรค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ใช้ในการสื่อสารสุขภาพไปยังประชาชนเพื่อการป้องกันโรคไข้เลือดออกคือ “มาตรการ 3 เก็บ” ได้แก่ เก็บบ้าน เก็บขยะ เก็บน้ำ ซึ่งเป็นมาตรการปัจจุบันที่กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดเป็นประเด็นรณรงค์ แต่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางแห่ง ยังคงใช้ “หลัก 5 ป.” ซึ่งเป็นมาตรการเดิมในการสื่อสารสุขภาพไปยังประชาชนในพื้นที่เพื่อการป้องกันโรคไข้เลือดออกควบคู่ไปกับมาตรการ “3 เก็บ” ในปัจจุบันด้วย

อย่างไรก็ตามบุคลากรด้านสาธารณสุขในพื้นที่มองว่าประเด็นสารที่หน่วยงานได้สื่อสารออกไปไม่สามารถดึงดูดความสนใจจากประชาชนได้ ประชาชนมีความรู้สึกละเลยกับประเด็นการสื่อสารที่ได้รับ จึงทำให้รู้ว่ามีเรื่องส่งผลกระทบต่อตนเอง สอดคล้องกับผลวิจัยที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกอยู่ในระดับปานกลาง และพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มตัวอย่างไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออก และไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการป้องกันโรคไข้เลือดออก

ข้อเสนอแนะ

1. การพัฒนาช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในจังหวัดสงขลา ตามที่ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและความพึงพอใจต่อรูปแบบการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในจังหวัดสงขลาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นข้อมูลที่ได้รับการจากการศึกษาสามารถนำไปพิจารณาเพื่อเป็นแนวทางให้หน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ หรือในระดับกรม กระทรวงมีแผนการดำเนินงานด้านการสื่อสารสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

(1) หน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่ควรมีการเพิ่มช่องทางในการสื่อสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกให้หลากหลายมากขึ้น โดยวิเคราะห์ถึงลักษณะของผู้รับสารในแต่ละพื้นที่ว่าสามารถเข้าถึงและเปิดรับสื่อประเภทใดได้มากที่สุด อย่างไรก็ตามเนื้อหาในการนำเสนอจะต้องมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีความน่าสนใจ ที่สามารถทำให้ประชาชนรู้สึกต้องการเปิดรับมากกว่าการปฏิเสธการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออก

(2) หน่วยงานด้านสาธารณสุขในระดับกรมหรือกระทรวงควรมีนโยบายในการจัดสรรงบประมาณในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกผ่านช่องทางโทรทัศน์ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้บ่อยครั้งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันแทบทุกครัวเรือนมีสื่อชนิดนี้ อีกทั้งยังเป็นสื่อภาพและเสียงที่สามารถสร้างความจดจำส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกได้

(3) หน่วยงานด้านสาธารณสุขควรมีในระดับกรมหรือกระทรวงควรมีนโยบายในการส่งเสริมให้ผู้มีอิทธิพลทางความคิดของประชาชน เช่น นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล นักการเมืองท้องถิ่น ได้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันโรคไข้เลือดออก อันจะนำไปสู่การมีพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกที่ถูกต้อง เพื่อให้บุคคลเหล่านี้เป็นตัวแทนในการถ่ายทอดความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกไปสู่ประชาชนในชุมชน

(4) หน่วยงานด้านสาธารณสุขในระดับกรมหรือกระทรวงควรมีนโยบายในการจัดสรรงบประมาณในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกผ่านช่องทางโทรทัศน์ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้บ่อยครั้งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันแทบทุกครัวเรือนมีสื่อชนิดนี้ อีกทั้งยังเป็นสื่อภาพและเสียงที่สามารถสร้างความจดจำส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกได้

2. การพัฒนารูปแบบการนำเสนอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกของประชาชนในจังหวัดสงขลา

(1) ตามที่ผลการวิจัยพบว่า ข่าว คือรูปแบบการนำเสนอของสื่อเกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด หน่วยงานด้านสาธารณสุขในพื้นที่จึงควรนำเสนอความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคไข้เลือดออกในรูปแบบของข่าว หรืออาจจะนำเสนอในรูปแบบของเกร็ดความรู้ที่นำเสนออยู่ในช่วงใดช่วงหนึ่งของรายการข่าว ให้มากขึ้น

3. การพัฒนาเนื้อหาของสารในการสื่อสารสุขภาพเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออก ของประชาชนในจังหวัดสงขลา

(1) เนื้อหาหรือประเด็นสารของหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ทุกระดับควรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นเนื้อหาที่เป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของพื้นที่ จัดทำเนื้อหาสารที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนหากป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก เช่น การสูญเสียชีวิต การสูญเสียงบประมาณในการรักษา นอกจากนี้ควรสร้างเนื้อหาสารที่สามารถปล้ำความเชื่อผิดๆ หรือข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก เผยแพร่ข้อมูลที่ถูกต้องมาทดแทนเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันกับประชาชน และกระตุ้นให้ประชาชนเกิดพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้เลือดออกได้อย่างเหมาะสม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 8

The 8th STOU National Research Conference

เอกสารอ้างอิง

- โคทม อารียา. (2552). *แนวคิดการสื่อสารสุขภาพ*. ใน ปาจริยธนะสมบุรณ์กิจ (บรรณาธิการ). *สื่อสารด้วยใจได้สุขภาพดี* (หน้า 63-70). นนทบุรี:แผนงานวิจัยและพัฒนาระบบสื่อสารสุขภาพสู่ประชาชน.
- ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์. (2544). *การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่น ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ตฤณธวัช วงษ์ประเสริฐ และผู้แต่งคนอื่นๆ. (2559). ทัศนคติและพฤติกรรมการใช้งานเฟซบุ๊ก (FACEBOOK) ของวัยทำงานใน กรุงเทพมหานคร. วารสารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมการสื่อสาร, 3, 29-46.
- ปาจริยธนะสมบุรณ์กิจ. (2551). *สถานการณ์การสื่อสารสุขภาพและนักสื่อสารสุขภาพ (พ.ศ. 2547- 2548)* นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- ยุพา สุภากุล. 2540. *การสื่อสารมวลชน*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้งเฮาส์
- สถานการณ์โรคไข้เลือดออกประจำปี 2554. (2554). นนทบุรี: กลุ่มระบาดวิทยา สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- สถานการณ์โรคไข้เลือดออก ประจำปีสัปดาห์ที่ 52 เดือนธันวาคม 2553. (2553). นนทบุรี: กลุ่มระบาดวิทยา สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- สถานการณ์โรคไข้เลือดออก ประจำปีสัปดาห์ที่ 52 เดือนธันวาคม 2555. (2555). นนทบุรี: กลุ่มระบาดวิทยา สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- สถานการณ์โรคไข้เลือดออก ประจำปีสัปดาห์ที่ 52 เดือนธันวาคม 2557. (2557). นนทบุรี: กลุ่มระบาดวิทยา สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- สถานการณ์โรคไข้เลือดออก ประจำปีสัปดาห์ที่ 52 ปี 2558. (2558). นนทบุรี: กลุ่มระบาดวิทยา สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- สถานการณ์โรคไข้เลือดออก ปี 2556. (2556). นนทบุรี: กลุ่มระบาดวิทยา สำนักโรคติดต่อ นำโดยแมลง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข.
- สิงห์ สิงห์ขจร . (2557). *พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนของประชาชน กรณีศึกษา กรุงเทพมหานคร*. บทความวิจัย คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพฯ.
- เอกณรงค์ วรสีหะ. (2553). *การวิเคราะห์เนื้อหาการนำเสนอข่าวสารด้านสุขภาพ และรูปแบบการใช้สื่อโฆษณาเพื่อการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงสาธารณสุขใน ปี พ.ศ. 2553* กับการรับรู้และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพฯ.
- Rogers, E. M. and Shoemaker, F. F. (1976). *Communication of innovations: A cross – cultural approach*. New York: The Free Press.